

Checklist voor scholen

Bekijk het passend onderwijs met autisme als graadmeter

Passend onderwijs gaat uit van de talenten en houdt rekening met grenzen van leerlingen. Scholen hebben de verantwoordelijkheid om ook leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een passende leerplek te bieden. Met deze checklist kunt u nagaan hoe uw school is toegerust voor leerlingen die in het bijzonder behoefte hebben aan maatwerk (vanwege bijvoorbeeld autisme, ADHD of dyslexie). De checklist geeft u handvatten om passend onderwijs te bieden aan deze leerlingen.

Waarom leerlingen met autisme als graadmeter?

Leerlingen met autisme ontwikkelen zich niet volgens het standaard patroon. Zij kunnen op cognitief gebied voorlopen en tegelijk op sociaal/emotioneel gebied achterlopen op leeftijdsgenoten. Ook uit autisme zich op veel verschillende manieren. Scholen die in staat zijn om in te spelen op uiteenlopende onderwijsbehoeften van leerlingen met autisme, bieden naar verwachting ook passend onderwijs aan andere leerlingen (met een extra ondersteuningsbehoefte).

Wat is autismevriendelijkheid?

De kern is dat iedereen zichzelf mag zijn. Individuele kwetsbaarheden van leerlingen mogen er zijn en er wordt gezamenlijk naar praktische oplossingen gezocht. In een autismevriendelijke school kan iedere leerling zich in eigen tempo en volgorde ontwikkelen en sluit het onderwijs aan bij de interesses en kwaliteiten van de leerling. Het uitgangspunt is dat iedereen verschillend is en dat diversiteit meerwaarde biedt voor de school en de samenleving.

Leerlingen met autisme op uw school

Autisme komt veel voor. Naar schatting heeft 1 op de 100 mensen autisme. Van de thuiszitters in Nederland heeft naar schatting ten minste 40% een vorm van autisme. Autisme is niet altijd duidelijk te herkennen, zelfs niet voor (GGZ) artsen. Lang niet alle leerlingen met autisme hebben een diagnose. Voorwaarden voor leren zijn een veilig en vertrouwd leerklimaat en aansluiten bij waar de leerling is in zijn ontwikkeling.

Wat levert autismevriendelijk onderwijs op?

- Een schoolklimaat waarin alle leerlingen zichzelf mogen zijn en verschillen benut worden.
- Minder leerlingen die 'thuiszitten' zonder onderwijs.
- Meer leerlingen/studenten die een diploma halen, een baan vinden en minder uitkeringen.
- Betere resultaten van leerlingen (met autisme) op cognitief en sociaal-emotioneel gebied.

Opbouw van de checklist

De checklist helpt u om na te denken over de mate waarin uw school passend onderwijs stimuleert in: *Beleid, Schoolcultuur, Inrichting van school en organisatie van onderwijs, Instroom en doorstroom, Zorg en ondersteuning en Verzuim en thuiszitters.*

Gebruik van de checklist

Bij ieder onderdeel staan aandachtspunten die bijdragen aan een gelukkige en succesvolle schooltijd voor leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben, in het bijzonder leerlingen met autisme. U kunt aangeven in welke mate uw school die punten in beeld heeft en/of in de praktijk brengt (met een score 0, 1 of 2). Maak vervolgens zelf de afweging op welke gebieden u meer kunt doen, u kunt hierbij gebruik maken van de tips per onderwerp.

Gebruik de lijst vooral om het gesprek in uw school op gang te brengen. Laat hem bijvoorbeeld invullen door verschillende mensen in de school en door ouders, en bekijk de verschillen. De lijst is een hulpmiddel. Het gaat niet direct om de behaalde eindscore, maar om de activiteiten en veranderingen die u met elkaar in gang zet.

1. Beleid

In dit onderdeel checkt u de mate waarin uw beleid passend onderwijs faciliteert voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Geef aan in welke mate uw school voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Onze visie op passend onderwijs			
In onze visie dragen wij uit dat we de mogelijkheden van iedere leerling centraal stellen.			
In onze visie dragen we uit dat diversiteit meerwaarde heeft, zowel in onze school als in de samenleving als geheel.			
We dragen onze visie op passend onderwijs proactief uit in onze in- en externe communicatie.			
Vertaling van de visie in het schoolplan			
In ons schoolplan staat hoe wij werken aan een 'open cultuur' (een cultuur waarin medewerkers open kunnen zijn over handelingsverlegenheid en waarin we bewust van elkaar leren).			
Ons schoolplan onderkent dat aanpassingen in de inrichting van de school en de organisatie van het onderwijs nodig kunnen zijn voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.			
In ons schoolplan staat dat we ons inspannen om iedere leerling met een extra ondersteuningsbehoefte te laten instromen en goed te laten doorstromen.			
Ons schoolplan benoemt hoe ondersteuning op maat mogelijk is. Er is ruimte om af te wijken van de standaard aanpassingen en ondersteuning.			
Ons schoolplan benoemt maatregelen om uitval van leerlingen te voorkomen.			
In ons schoolplan staat hoe wij integraal samenwerken met regionale partners (samenwerkingsverband, gemeente en jeugdzorg) om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte passend onderwijs te kunnen bieden.			
We betrekken (ouders van) leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte bij de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van beleid en het schoolplan.			
Autismevriendelijk			
In ons beleid staat onze (intentie tot) autismevriendelijkheid expliciet vermeld.			
Wij vermelden in onze externe communicatie dat wij autismevriendelijk zijn en wat wij daarvoor doen.			
We verdiepen ons in wat autisme is, wat het niet is en wat het zou kunnen zijn.			
TOTAAL			

Tips voor autismevriendelijk beleid

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie.
- De inzichten over autisme ontwikkelen zich snel. Voor de onderwijsvisie en het schoolbeleid is de maatschappelijke visie op autisme passender dan het denken in termen van stoornissen en beperkingen. In de maatschappelijke visie ligt de nadruk op de ontwikkeling van leerlingen met autisme.
Zie: [Onze visie op autisme: wat het voor ons is, wat het niet is en wat het mogelijk zou kunnen zijn.](#)
- Zie leerlingen met autisme als graadmeter voor hoe passend uw onderwijs is. Als uw school in staat is om in te spelen op de uiteenlopende onderwijsbehoefte van leerlingen met autisme, biedt u naar verwachting ook passend onderwijs aan andere leerlingen (met een extra ondersteuningsbehoefte).
- Maak uw schoolbeleid echt autismevriendelijk door leerlingen met autisme en hun ouders te betrekken bij de ontwikkeling van uw beleid. Zij hebben vanuit eigen ervaring zicht op wat werkt en kunnen suggesties doen waaraan u zelf niet had gedacht.
- Voor informatie over de effecten van integraal werken:
  - Maatschappelijk businesscase '[Levensbrede aanpak bij autisme](#)'.
  - Brochure [Niemand kan het alleen](#).
- Vermeld uw school op [Watvindik.nl](#) als autismevriendelijke school.

2. Schoolcultuur

In dit onderdeel checkt u de mate waarin de cultuur op uw school ruimte geeft aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Geef aan in welke mate uw school voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Uitgaan van verschillen			
Iedereen (leerlingen en medewerkers) mag zichzelf zijn op onze school.			
Onze medewerkers laten in houding en gedrag zien dat diversiteit wordt gewaardeerd.			
We sluiten aan bij interesses en talenten van leerlingen en waar een leerling is in zijn ontwikkeling op een bepaald moment in de tijd (om ontwikkeling te stimuleren en overbelasting te voorkomen).			
Open houding			
We stimuleren een klimaat waarin medewerkers er open over zijn als ze niet weten hoe ze met bepaald gedrag van een leerling om moeten gaan.			
We stimuleren medewerkers uit de eigen school of vanuit het speciaal onderwijs om bij elkaar in de les aanwezig te zijn, van elkaar te leren en om elkaar om hulp te vragen.			
We gaan altijd in gesprek met de leerlingen en zijn/haar ouders wanneer we niet weten hoe we met bepaald gedrag van een leerling om moeten gaan.			
We zien ouders als pedagogische partners en benutten hun ervaringsdeskundigheid.			
We ondersteunen leraren, IB-ers/zorgcoördinatoren als zij in gesprek gaan met (ouders van) leerlingen met autisme.			
Bereidheid en ruimte om uitzonderingen te maken			
We luisteren naar wat leraren nodig hebben, stimuleren hen en geven hen ruimte en vertrouwen om (in overleg) maatwerk te bieden aan leerlingen met autisme.			
We benutten alle ruimte die we hebben om leerlingen passend onderwijs te bieden. Uitzonderingen op regels zijn daarom mogelijk wanneer noodzakelijk.			
TOTAAL			

Tips voor een autismevriendelijke schoolcultuur

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie.
- Bekijk de adviezen voor onderwijsprofessionals op Uaanzet.nl.
- Benut het feit dat leerlingen met en zonder autisme, ziekte of beperking samen in de klas zitten: laat leerlingen leren van diversiteit en van elkaars sterke kanten en kwetsbaarheden.
- In een autismevriendelijke cultuur mag geleerd worden, ook door de eigen medewerkers. Individuele behoeften van leerlingen en leerkrachten zijn bespreekbaar.
- Autismen is vaak niet direct herkenbaar, niet bij jongens en ook niet bij meisjes. Leraren zijn soms handelingsverlegen of voelen zich onheus bejegend als een leerling zich anders gedraagt dan zij verwachten. Blijf in gesprek met de leerling en ouders hierover. Gebruik hierbij eventueel de [Gesprekshulp voor op school](#).
- Zie ook de [folder over autisme in het onderwijs](#) over wat autismevriendelijk onderwijs vraagt.
- Bekijk deze [inspirerende TEDx video over](#) verbondenheid als antwoord op uitval en buitensluiten.
- Bekijk het [filmportret over leerling Alex \(groep 8\) en directeur Sharda Hakkeling](#) van de Wilhelminaschool, Rotterdam over autisme op school en rekening houden met elkaar.

3. Inrichting van school en organisatie van onderwijs

In dit onderdeel checkt u of uw schoolgebouw, organisatie en medewerkers zijn toegerust om leerlingen met autisme passend onderwijs te bieden

Geef aan in welke mate uw school voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Schoolgebouw			
De indeling en bewegwijzering in ons gebouw is overzichtelijk en logisch. We hebben rekening gehouden met leerlingen die de teksten en aanwijzingen letterlijk nemen.			
Bij de inrichting van het gebouw (bekleding, meubilering) is rekening gehouden met leerlingen die informatie op een andere manier verwerking. We hebben getoetst bij deze leerlingen of het duidelijk is.			
Onze school heeft plekken waar leerlingen tot rust kunnen komen (bij overprikkeling).			
Organisatie			
We bieden leerlingen met autisme een vast aanspreekpunt op school die zij zelf kunnen kiezen en waarmee zij een goede 'klik' hebben, zodat zij wanneer nodig bij iemand terecht kunnen met vragen.			
We kondigen veranderingen (in roosters, onderwijsgeveden, locatie etc.) in onze organisatie zo ruim mogelijk van tevoren aan, zodat leerlingen met autisme hier niet door van slag raken.			
Bij 'last minute' wijzigingen geven we leerlingen met autisme tijd en ruimte om hieraan te wennen en een aanspreekpunt voor als ze meer verduidelijking nodig hebben.			
We bieden leerlingen met autisme rust door te zorgen voor zoveel mogelijk continuïteit in leraren en begeleiders.			
We streven er naar om leerlingen met en zonder autisme zoveel mogelijk gezamenlijk te laten optrekken (op het schoolplein, bij speciale gelegenheden, bij bepaalde vakken). Juist ook wanneer er een speciale autismeklas is.			
We houden rekening met het risico op tegelijkertijd over- en ondervraging van leerlingen met autisme en eventuele behoefte aan rust.			
Kennis over autisme			
We weten wie binnen ons samenwerkingsverband beschikt over autisme expertise.			
We wisselen kennis en ervaring uit over autisme met andere scholen (regulier en speciaal onderwijs).			
We stimuleren en faciliteren scholing over autisme aan onze IB-ers/zorgcoördinatoren.			
Bij het vermoeden van autisme kunnen we (in overleg met de ouders) een autisme-expert inschakelen.			
We bieden medewerkers scholing over autisme, bijvoorbeeld met studiedagen of een training.			
Onze medewerkers kunnen terecht bij de IB-er of zorgcoördinator als ze gedrag van een leerling niet begrijpen en/of niet weten hoe te handelen.			
TOTAAL			

Tips voor autismevriendelijke inrichting en organisatie

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie.
- Verdiep u in [wat autisme is](#), en wat [over- en onderprikkeling](#) betekenen voor een leerling in de klas.
- Verdiep u in autisme op school. Zie bijvoorbeeld de publicaties op [Watvindik.nl](#) of neem contact op met uw samenwerkingsverband of het Steunpunt autisme in uw regio.
- Organiseer een ABC (autismebelevingscircuit) voor medewerkers. Verschillende partijen bieden dit op locatie.
- Benut de ervaringen van leerlingen met autisme om de school en het onderwijs passend in te richten.
- Herkennen van autisme kan zelfs voor ervaren zorgverleners en artsen lastig zijn. Zowel onterecht labelen als onterecht uitsluiten van autisme als oorzaak van onbegrepen gedrag kan tot problemen leiden. Ben alert als een leerling gevoelig is voor veranderingen, gevoelig is voor prikkels, anders reageert dan verwacht en/of tegelijkertijd voorloopt in cognitieve en achter in de sociaal/emotionele ontwikkeling. Dat kunnen signalen zijn van autisme. De precieze uitingsvormen verschillen erg per kind en bij jongens en meisjes. Bij een vermoeden van autisme is het verstandig om autisme gespecialiseerde zorg te betrekken bij het onderwijs.

4. Instroom en doorstroom

In dit onderdeel checkt u of uw school leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte voldoende helpt aan een passende leerplek, en of leerlingen voldoende begeleiding krijgen in de overgang naar een volgende school of naar werk.

Geef aan in welke mate uw school voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Instroom			
Onze school bekijkt per leerling of we hem of haar een passende plek kunnen bieden. De kwaliteiten en wensen van de leerling zijn daarbij leidend.			
Wij wijzen leerlingen nooit af op basis van het dossier alleen; er is altijd een persoonlijk gesprek.			
Wij voeren een entree-onderzoek uit bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte die zich aanmelden voor onze school om een zo goed mogelijk beeld te krijgen.			
We begeleiden nieuwe leerlingen: we maken hen wegwijs, maken heldere afspraken, we leren ze kennen, zorgen voor een aanspreekpunt en voor een rustige plek om zich terug te trekken.			
Doorstroom			
We hebben een werkwijze rondom het begeleiden van leerlingen naar ander of vervolg onderwijs.			
We werken hierin samen met onze partners van andere scholen waar de leerlingen naartoe gaan.			
> VOOR PRIMAIR ONDERWIJS			
We begeleiden leerlingen met autisme als ze overgaan naar voortgezet onderwijs (VO).			
We begeleiden leerlingen met autisme als ze overgaan naar speciaal onderwijs.			
> VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS			
We stemmen af met het PO in het half jaar voorafgaand aan de instroom over leerlingen met autisme.			
We begeleiden leerlingen met autisme bij de doorstroom naar een vervolgopleiding.			
We begeleiden leerlingen met autisme bij de doorstroom naar een stage of werk.			
TOTAAL			

Tips voor autismevriendelijke instroom en doorstroom

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie.
- Gebruik de [Praktijkgids Leerlingen met autisme in de overgang naar voortgezet onderwijs](#).
- Leerlingen met autisme zijn vaak gevoelig voor veranderingen. Overgang naar vervolgonderwijs, ander onderwijs of werk is een grote verandering en kan leiden tot problemen. Continuïteit in ondersteuning, door leerlingen (samen met de nieuwe onderwijsinstelling of werkgever) te begeleiden bij de overgang is essentieel voor een soepele overgang en om uitval te voorkomen.

5. Zorg en ondersteuning

In dit onderdeel checkt u in welke mate uw school toegerust is om leerlingen met autisme op school voldoende zorg en ondersteuning te bieden.

Geef aan in welke mate uw school voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Integrale benadering			
We overleggen met de leerling, ouders, zorgverleners, ondersteuners en leerplichtambtenaar welke arrangementen passen bij de leerling met autisme en bij de lokale situatie.			
We betrekken altijd de leerling met autisme en zijn/haar ouders bij het kiezen van de meest passende ondersteuner voor de leerling op school, omdat we weten hoe belangrijk het is dat de leerling een klik heeft met de ondersteuner.			
We betrekken het sociaal wijkteam van de gemeente bij opstellen van ondersteuningsplannen voor leerlingen met autisme.			
In ieder ondersteuningsplan vormen de onderwijsbehoefte van de leerling en de wensen en suggesties van de ouders het vertrekpunt. Binnen de mogelijkheden van school wordt hier zo veel mogelijk rekening mee gehouden.			
In een ondersteuningsplan is niet alleen aandacht voor de leerling met autisme maar wordt breed gekeken naar het natuurlijke netwerk (gezin, sport, werk etc.).			
We maken 1 plan samen met de betrokken partijen uit zorg en onderwijs en nemen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de realisatie.			
Op school			
We brengen zorg en ondersteuning voor leerlingen met autisme de school in. Liefst vindt deze plaats in de klas.			
We kennen de mogelijkheden voor ondersteuning en zorg aan leerlingen met autisme op school (onderwijs-zorg arrangementen).			
We bieden binnen onze school ruimte aan professionals van buitenaf die een leerling met autisme al ondersteunen, zodat er continuïteit is en vertrouwen.			
TOTAAL			

Tips voor autismevriendelijke zorg en ondersteuning op school

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie.
- Bekijk de [Onderwijs-zorg arrangementen](#) op de Autismewegwijzer.nl.
- Gebruik de [Handreiking onderwijs en zorg](#).
- Ga in gesprek met de leerling over zijn behoeften en beleving van school. U kunt de [Gesprekshulp voor op school](#) hierbij als leidraad gebruiken.
- Een integrale benadering en zo veel mogelijk continuïteit in de begeleiders heeft een grote meerwaarde. Leerlingen met autisme hebben vaak moeite om dingen die op het ene terrein leren – bijvoorbeeld op de sportclub – zelf toe te passen op een ander terrein, bijvoorbeeld school. Met een integrale benadering wordt de leerling hierin begeleid. Zie de maatschappelijke businesscase [Levensbrede aanpak bij autisme](#) voor informatie over en de winst van een integrale benadering.

6. Verzuim en thuiszitters

In dit onderdeel checkt u of uw school voldoende in staat is om leerlingen met autisme die dreigen uit te vallen binnen boord te houden of leerlingen met autisme die zijn uitgevallen terug te begeleiden naar school.

Geef aan in welke mate uw organisatie voldoet aan onderstaande punten:	- 0	-/+ 1	+ 2
Preventie			
Wij gaan ervoor om leerlingen aan boord te houden, ook als dit vraagt dat wij flexibel met onze eigen regels en systemen omgaan.			
We brengen verzuim onder onze leerlingen in kaart, monitoren dit frequent, zoeken naar patronen en gaan over mogelijke oorzaken van het verzuim in gesprek met de leerling en ouders.			
Regelmatig/opvallend verzuim bespreken wij met de leerplichtambtenaar en we vragen onze schoolarts specifiek of sprake zou kunnen zijn van autisme. We weten dat om dit vast te stellen of uit te sluiten betrokkenheid van een autisme-expert noodzakelijk is.			
Terugkeer thuiszitters			
Wij weten bij welke leerlingen sprake is van langdurig verzuim (thuiszitters).			
Wij houden regelmatig contact met (ouders van) leerlingen die thuis zitten en vragen hen wat zij nodig hebben om ontwikkeling thuis en/of terugkeer naar school mogelijk te maken.			
Wij verdiepen ons in alternatieve locaties/onderwijsvormen voor leerlingen die onderwijs niet volledig in de klas kunnen volgen.			
We gaan na of bij de huidige thuiszitter sprake is van autisme.			
Samen met ons samenwerkingsverband en partners in de regio spannen wij ons in om leerlingen die thuis zitten zich zo veel mogelijk te faciliteren zich te ontwikkelen (ook al is het in een andere volgorde of tempo) en zo snel mogelijk weer naar onderwijs te begeleiden.			
We accepteren dat de belastbaarheid en toekomstige ontwikkelingspotentie van een leerling met autisme niet altijd te voorzien en te 'plannen' is. Als meedraaien in tempo of volgorde van het onderwijs niet mogelijk is, passen we de volgorde en tempo aan.			
TOTAAL			

Tips voor preventie van uitval / terugkeer van thuiszitters

- Gebruik de aandachtspunten hierboven als inspiratie
- Zorg voor kennis op school over autisme vanuit ontwikkelingsperspectief. Leerlingen met autisme kunnen tegelijkertijd worden overvraagd op het ene vlak en niet voldoende worden uitgedaagd op het andere vlak. Ben alert op de valkuil dat deze leerlingen worden gezien als 'lui en bijdehand'. In gesprek gaan en écht naar de antwoorden luisteren kan bij deze leerlingen veel verhelderen.
- Benut kennis over autisme en over het risico op uitval bij uw samenwerkingsverband.
- Gebruik de [onderwijs-zorgarrangementen](#) voor (groepen van) individuele leerlingen met een hulpvraag.
- Kleine aanpassingen maken soms grote verschillen. Als u de aanpassing/uitzondering goed kunt onderbouwen is er geen risico dat alle leerlingen er aanspraak op kunnen maken. Zie ook [Factsheet alle leerlingen een plek](#).
- We realiseren ons de spanning tussen controle willen houden en willen plannen enerzijds en de onvoorspelbaarheid van de belastbaarheid en veranderende ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen met autisme anderzijds. Dit vraagt van de school om flexibel te zijn en kansen te benutten als zij zich voordoen. Het opleggen van normen en deadlines werkt averechts: dit geeft de leerlingen extra stress en verhoogt de kans op mislukking en zelfs een traumatische ervaring. Benutten van interesses en talenten biedt veel meer kans op terugkeer dan dwang en regels.
- Benut kennis over het voorkomen van schoolverzuim, bijvoorbeeld [Wat werkt bij schoolverzuim](#).
- Benut ruimte in de wet om uitval te voorkomen en thuiszitters terug te laten keren. Zie [Reikthuiszittersdehand.nl](#).
- Helaas lukt het nog niet in iedere situatie om gezamenlijk tot oplossingen te komen rondom thuiszitter. Betrek zo nodig ondersteuning van bijvoorbeeld: [Gedragswerk.nl](#), een Onderwijszorgconsulent of autismesteunpunt in uw regio.

Aandachtspunten

Neem uw totaalscores van de losse onderdelen hier over. Het overzicht maakt duidelijk op welke onderdelen uw organisatie sterk scoort en welke onderdelen nog aandacht kunnen krijgen. De punten en tips vormen een inspiratie om samen met werknemers het passend onderwijs voor leerlingen verder invulling te geven. We moedigen u aan om per onderwerp 1 of 2 concrete acties te benoemen om de komende periode mee aan de slag te gaan.

Onderdeel 1, Algemeen beleid:	.....	van de 26 punten
Onderdeel 2, Schoolcultuur:	.....	van de 20 punten
Onderdeel 3, Inrichting van de school en organisatie van het onderwijs:	.....	van de 30 punten
Onderdeel 3, Instroom en doorstroom:	.....	van de 23 (PO) / 24 (VO)
Onderdeel 5, Zorg en ondersteuning:	.....	van de 18 punten
Onderdeel 6, Preventie van uitval / terugkeer van thuiszitters	.....	van de 18 punten
Totaal:	.....	van de 135 (PO) / 136 (VO) punten

Uw intentie zichtbaar maken

Het kan voor uw organisatie meerwaarde hebben om uiting te geven aan uw intentie een autismevriendelijke school te zijn. Om die intentie te laten zien is het beeldmerk 100% autismevriendelijk ontwikkeld. Zie voor meer informatie: Vanuitautismebekeken.nl.

Meer weten over autisme?

Vanuitautismebekeken.nl

Uaanzet.nl

Watvindik.nl

Autismewegwijzer.nl

Contact: onderwijs@vanuitautismebekeken.nl